

Tədbiri açan Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Kamran İmanov “Nizami Gəncəvi ili”nin elan edilməsinin dövlətimizin və dövlətçilik tariximizin şanlı səhifəsi olan Vətən müharibəsindəki parlaq Zəfərimizin davamı olaraq hər bir azərbaycanlı üçün çox önəmli hadisəyə çevrildiyini, eyni zamanda, klassik ədəbi irsimizin görkəmli şəxsiyyətlərinin həyat və yaradıcılığına ölkəmizdə göstərilən diqqətin və ardıcıl məqsədyönlü siyasətin növbəti nümunəsi olduğunu bildirib.

Qeyd olunub ki, 44 günlük Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusunun torpaqlarımızı işğaldan azad edərək, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməsi və yüz minlərlə insanlarımızı öz dədə-baba torpaqlarına qayıtmaq imkanı yaradılması, eyni zamanda, tarixi və mədəni abidələrimizi düşmən əsarətindən xilas etməsi parlaq qələbə kimi dövlətçilik tariximizə əbədi yazılıb. Xilaskarlıq missiyasını şəərəflə yerinə yetirən və tarixi ədaləti bərpa edən ordumuz Ermənistanın işğalçı ordusunu darmadağın edərək, Azərbaycan dövlətinin və xalqının nəyə qadir olduğunu, qəhrəman əsgər və zabitlərimizin misilsiz şücaətini, gücünü və dönməz iradəsini bütün dünyaya nümayiş etdirdi və yeni tariximizin ən parlaq zəfər salnamasını yazmaqla xalqımıza sonsuz qürur və sevinc anları bəxş etdi, qalib millət duyğularını yaşadı.

K.İmanov Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və diplomatiya istedadı sayəsində qazanılmış bu möhtəşəm tarixi qələbəyə görə ona hədsiz minnətdarlığını bildirərək, 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsini dövlətimiz tərəfindən tarixi şəxsiyyətlərimizə, klassik mədəniyyətimizə verilən yüksək dəyərin bariz nümunəsi kimi hər birimizin ürəyindən xəbər verdiyini vurğulayıb.

Agentliyin rəhbəri bildirib ki, Nizami yaradıcılığı poeziyanın parlaq səhifələri olaraq, zəngin duyğugörüşü və biliklər zirvəsidir. Dahi şairin sönməz yadigarına uyğun olaraq, onun yalnız söz üstəsi kimi tanımaq ədalətsiz olardı. Dünya ədəbiyyatının 5 ən görkəmli dahi şairi sırasına daxil edilən böyük Nizami gözəl əlşünas və alim idi, dünyanın ozamanki təbiət elmləri, riyaziyyat və humanitaristika nailiyyətlərini bədi, şeir dilində dərk etmiş və açıqlamış şəxsiyyət idi. Nizaminin bilikləri zamanına uyğun olan ən yüksək təbiətişünaslıq və həndəsə, kosmologiya və musiqişünaslıq, psixologiya və etnoqrafiya, dərin ilahiyyat nümunələri idi.

K.İmanov çıxışında Nizaminin “Sirlər xəzinəsi”nin “Peyğəmbərin məracı” fəslində məracı (ucalmanı) nə cür bilik və ustalıqla Bibliyadakı Yusifin quyuya enməsi ilə müqayisə etməsinə toxunub. Bu, eniş–ucalmaq əlamətdar hadisədir, ona görə ki, qəhrəmanın yolu ilə ulduzlara müşahidə etmək, eyni zamanda, dahi şairin zəngin təbii – elmi və dini bilikləri haqqında öyrənmək imkanını əldə edirik.

Bu səma marşrutunda əvvəlcə, söhbət sahibsiz kəhər haqqında gedir. Bu, Peqas bürcüdür, sonra Zodiak bütövlükdə təsvir olunur, özü də onda yalnız bir bürc iştirak etmir – Qoç bürcü (21 mart–20 aprel). Bunun səbəbi ondadır ki, Nizaminin işlətdiyi metaforaya uyğun olaraq, Qoç bürcü, ilk növbədə, Həzrəti Məhəmməd peyğəmbərin özüdür, həmçinin qiyamət günündə bu ulduz Xristos, müqəddəs peyğəmbər İsa kimi çıxış edir. Bu ulduzun belə yüksək rolu onunla bağlıdır ki, onda yaz bərabərliyi nöqtəsi yerləşir. Qoçun yanındakı isə Buğadır. Yunan əlifbasının ilk “α” (Alfa) hərfi bir sına müşahidələrə əsasən, yüklənmiş Buğamı xatırladır, son hərfi “Ω” (Omega) isə Qoç bürcünün (Fikirləşin: “Alfa” və “Omega” söz birləşməsi, kəlamı burada nə cür ustalıqla işlənir).

Nizaminin poemasında Peyğəmbərin məracı (ucalması) qaydası söylədiyimiz kimidir və quyunun yerini göstərən isə Dolça bürcüdür (21 yanvar–19 fevral). K.İmanov: “Deyə bilmərəm, ancaq ola bilər ki, Dolçanın bir bürc kimi forması quyu göyçərinin tikintisini xatırladır. Məşhur rəvayətlərə görə, bu göyçərin “Qoçu” qurban qismində Kiti və Eridan çayını karakterizə edən Su bürcünə aparmalı idi. Nə üçün hadisə məhz burada baş verir? Məsələ burasındadır ki, Balıqlar bürcündən (20 fevral–20 mart) Qoç (21 mart–20 aprel) bürcünə keçid zamanı günün uzunluğu artmağa başlayır, nəhayət bərabərləşir və martın üçüncü dekadasında gün gecədən uzun olur. Rəvayətə görə, bu, qurban verilmiş Qoçun hesabına baş verir, həmin

bürc isə 40 gündən sonra (40 rəqəminə fikir verin) yenidən çıxmaq üçün nəzərdən itir. Yeri gəlmişkən, rəvayətə görə, Bibliyadakı İon Peyğəmbəri 40 günlüyə udmuş Balına bürcü də burada onun yanındadır, belə nəticə hasil olur ki, Bibliyadakı Yusif və İon Peyğəmbər də qurban verilmiş Qoç bürcünün rəmzləridir.

Beləliklə, Məhəmməd peyğəmbərin məracı və Xristosun çarmıxa çəkilməsi məhz yaz vaxtında baş verir. Nəhayət, Dolça bürcündə su qabının dar boğazı yerləşir. Beləliklə, məracın yüksəlişi quyunun enişli ilə bu cür bağlanır.

tədbir iştirakçılarına çatdırıb: “Eramızdan 3 min il əvvəl yaranan “Ölülər kitabı”nda yuxarıda qeyd etdiyimiz Qoç bürcü (21 mart – 20 aprel) misirlilərin ən sevimli tanrısı, ölümündən sonra dirilən Asar / Azer-i (yunanca Osiris) təsvir edir: “Oyanıb durur Asar və yaşıllaşır tarlalar”. Yəni Asar təbiətin oyanışının simvolu idi. Həmçinin Asar gecəni, qaranlıq fəth edən, oyanan Günəşin də rəmzi idi. Yəni Asar “yeraltı dünyanın tanrısı” və nəhayət, “Günəş tanrısı” idi.

Misirlilərin inanclarına görə, öləndən sonra dirilib həyata Asar kimi qayıtmaq üçün Asarın yolunu keçmək

miş sivilizasiyası” (1923–1927-ci illər) əsərləri XX əsrdə əldə olunmuş elmin son sözüdür. Sadalananların bir mənası var – Nizami biliklərinin dərya qədrə son-suz olması, 9 əsr öncəki açıqlamalarının müasir elmlə ayaqlaşması, onlarla birgə səslənməsidir. Budur, dahi elmləşməsə şairimizin dövlət varidatı elan edilən və qorunan əqli mülkiyyəti”.

K.İmanov dahi şairi doğma torpağından və millətindən ayırmağa çalışanların da olduğunu vurğulayaraq onların sırasında “Ermənistan səsi”nin jurnalisti Aris Kazinyan xüsusi yer tutduğunu deyib: “Erməni müəllifinin dərc etdiyi

zəmi poeziya məktəbinin Türkiyədə Mövlana Cəlaləddin Rumi, İranda Sədi Şirazi, Hindistanda Əmir Xosrov Dəhlavi, Tacikistanda Əbdürrəhman Cami, Özbəkistanda Əlişir Nəvai, Azərbaycanda İzzəddin Həsənoğlu, Əssar Təbrizi, Marağalı Əvhadi, Nəsimi, Arif Ərdəbili, Məhəmməd Füzuli, Məsihi kimi böyük nümayəndələri yetişib. Təkcə bunu demək kifayətdir ki, şairin yalnız “Leyli və Məcnun” poemasına 140-dan çox nəzərə yazılıb. Nizaminin təsiri ilə Şərq ədəbiyyatında xəmsəçilik ənənəsi yaranıb, “Xəmsə” yazmaq əsrlərboyu şairlər üçün

elmdədir, başqa cür heç kəs, heç kəsə üstünlük eyləyə bilməz!”. Nizamini müasirimizə çevirən, zamanın ən kəskin, ən aktual problemləri ilə əsləşən bu ideyalar şairin yaradıcılığından qırmızı xətlə keçir, onun bədii idrakının fundamental əsasında durur. Amma bu qlobal düşüncə miqyası, planetar idrak şairin milli-vətənpərvərlik duyğularına kölgə salmır. O, sufiyanə bir idrakla damlada dəryanı görür və dəryada damları axtarır. Dünyaya Azərbaycandan baxdığı kimi, Azərbaycana da dünyadan baxır. Yəqin buna görə ədalət tərzisini daim düz tutur, heç bir halda obyektivlik

Respublikasının Prezidentinə minnətdarlığını bildirib. Eyni zamanda, Azərbaycanın dünyaya açıq olan bir ölkə olduğunu, sülhə təhffə verdüyini qeyd edib. Vurğulayıb ki, şairin əsərlərində təbliğ edilən tolerantlıq, sülh, sevgi hər zaman aktualdır.

Əbdülləziz Osman Əl-Tuveycri şairin yaradıcılığı ilə bağlı beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsinin əhəmiyyətini qeyd edib, bu istiqamətdə işlərin davamlı görülməsinin vacibliyini bildirib, eyni zamanda, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin fəaliyyətini yüksək dəyərləndirib.

Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov qeyd edib ki, dünyanın müxtəlif kitabxanalarında Nizaminin əsərləri qorunub saxlanılır, qəzəlləri, poemaları ayrı-ayrı dillərə tərcümə edilir. Bu, şairin əsərlərinin mütləbi dairəsinin geniş olduğunu göstərir. Nizami Gəncəvi türk dünyasının qururudur. Hələ 1979-cu ildə Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə qəbul olunmuş “Azərbaycanın böyük şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin irsinin öyrənilməsinə, nəşrinə və təbliğinə daha da yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında” qərar Nizami yaradıcılığının tədqiqi və təbliği üçün yeni perspektivlər açıb. Təsədüfi deyil ki, 1991-ci ili UNESCO “Nizami ili” elan edib. Vətənə və xalqa xidmət nümunələrini Nizaminin əsərlərindən öyrənmək olar. Bu gün şairin əsərlərindəki milli və bəşəri ideyalar öyrənilir və öyrədilir.

AMEA-nın vitse-prezidenti, Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun direktoru, akademik İsa Həbibbəyli diqqətə çatdırıb ki, Nizami Gəncəvi Şərq renessansının yaradıcısıdır. Nizami ədəbiyyatı öz dövrünün siyasətindən mənaiviyyətə doğru inkişaf etdirib və böyük mənaiviyyəti dastanları yaradıb. Nizami humanizmi orta əsrlər Şərq və Qərbi humanizminin zirvəsində dayanıb. Azərbaycanın dünyanı nizamişünaslığının mərkəzi olduğunu diqqətə çatdıran akademik İsa Həbibbəyli istər ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən, istərsə də Prezident İlham Əliyev tərəfindən ölkəmizdə nizamişünaslığın inkişafı üçün geniş şərait yaradıldığını vurğulayıb. Xatırladıb ki, 2011-ci ildə Nizami Gəncəvinin 870 illiyi dövlət səviyyəsində silsilə tədbirlərlə geniş qeyd edilib.

AMEA-nın vitse-prezidenti “Nizami Gəncəvi Ensiklopediyası” ilə bağlı görülən işlərdən danışdı, payızda beynəlxalq konfransın keçiriləcəyini bildirib.

Xarici İşlər Nazirliyinin xüsusi tapşırıqlar üzrə səfiri, UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyasının baş katibi Elman Sultanov şairin irsinin təbliği istiqamətində görülən işlərdən söz açıb, Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi layihələri qeyd edib. Xatırladıb ki, 2019-cu ildə Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə Nizami Gəncəvinin əsərləri dövlət varidatı elan edilib.

Elnur Sultanov vurğulayıb ki, dahi şairin neçə əsrlər öncə əsərlərində təbliğ etdiyi dəyərlər, o cümlədən sülh, tolerantlıq ideyaları bu gün UNESCO tərəfindən davam etdirilir.

Kembridge Universitetinin professoru xanım Kristin van Ruymbeke videomüraciətdə belə tədbirlərin keçirilməsini yüksək qiymətləndirib.

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktoru Vüsal Qasımlı Nizami yaradıcılığında qənaət və xəsisslik məsələlərinə toxunub. Bu gün dünyada ərzaq problemi olduğunu, orta hesabla hər doqquz adamdan birinin ac olduğunu diqqətə çatdıran Vüsal Qasımlı şairin qənaət haqqında fikirlərinin aktuallığını vurğulayıb. O, həmçinin şairin elmə, insana yüksək dəyər verdiyini bildirib. Qeyd edib ki, şair insanı cəmiyyətlə, təbiətlə vəhdətdə verib ki, bu məsələlər bu gün də önəmlidir.

Vebinarada AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, akademik Teymur Kərimli “Nizami yaradıcılığı – global mədəni dəyər kimi” və Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Nizamişünaslıq şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Zəhra Allahverdiyeva – “Azərbaycan-türk mədəniyyətinin zirvəsi Nizami Gəncəvi” mövzusunda məruzələrlə çıxış ediblər.

Sonda Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri professor Kamran İmanovun “Nizami Gəncəvi yaradıcılığı Azərbaycanın əqli mülkiyyəti və bəşəriyyətin mədəni sərvətidir” mövzusunda məruzəsi dinlənilib.

“Nizami Gəncəvi yaradıcılığı Azərbaycanın əqli mülkiyyəti və bəşəriyyətin mədəni sərvətidir” mövzusunda vebinar keçirilib

Aprelin 5-də Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyinin, İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin və Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə “Nizami Gəncəvi yaradıcılığı Azərbaycanın əqli mülkiyyəti və bəşəriyyətin mədəni sərvətidir” mövzusunda vebinar keçirilib. Vebinar Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il 5 yanvar tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasında 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi ilə əlaqədar tədbirlər çərçivəsində təşkil edilib.



lazım idi və bu isə “Ölülər kitabı”ndakı tapmaca şəklində göstərilən təlmatların yerinə yetirilməsi ilə bağlı idi. Həmin yolu Misir mifologiyasında döndə-döndə təkrarlanan, Qafqaz dağlarının ən doğu nöqtəsi Bakhau (Bakıya) aparmalı idi. Çünki Bakı “odlar diyarı”, “dirçələn günəşin dağı”, “doğan günəş şəhəri”, bir sözlə, “Gate on the Lord of the East” – “Gecədən sonra oyanan Şərqin hökmdarının qapısı” kimi tanınırdı. Bu səbəbdən yaşadığımız torpağı qədim misirlilər “Aker” (“Ağ yer”), “Günəşin işıqlandırdığı ilk yer” şimasında qələmə verərək, Günəşin xidmətində olan əcdadlarımızı “bakanlar”, həmin torpaqlarda yaşayanları isə “Azər qəbiləsi” adlandırmışdılar.

Hoşqəntən, qaranlıq dövrünün zirvəsi olan Oxatan (23 noyabr – 21 dekabr) yaşayış, 3 gün ərzində illik böhran dövründən çıxaraq, yeni sultanın gəccə ilə müqayisədə ən qısa günlərinin geridə qoyaraq, Günəş – Asar oyanmağa, təbiət isə dirçəlməyə başlayır. Misir mifologiyasında bu dövr “Sekhmet” tanrıçası, odun, alovun qoruyucusu dövrüdür.

Nəhayət, Asar dövründə (Qoç bürcü: 21 mart–30 aprel) tam oyanaraq, sultanın işıqlı vaxtı qaranlıq vaxtını üstələməyə başlayır.

Qeyd edək ki, qədim misirlilərin inanclarına görə, Asar tanrının müqəddəs heyvanı – Buğa, Sekhmet tanrıçasının isə “Şir dişli”dir.”

Çıxışına davam edən K.İmanov vurğulayıb ki, Qız qalasının qədim mənbələrdəki adı “Xunsar” (Xun-Asar), yəni Gün Asar, Gün Azer-dir. Onun bu torpaqda inşa edilməsinin böyük mənası var idi. Qafqazın ən Şərq nöqtəsində yerləşən bu məbəd Günəşin oyanmasına xidmət etməli idi. Məsələ ondadır ki, Qafqaz bərzəxi ekvator məntəvisi ilə 23,5 dərəcəlik bucaq yaradır. Bu bucaq da planetimizin oxu ilə səma qütbü xəttinin arasındakı bucağa bərabərdir.

Buna görə də ilin ən qısa və az uzun günlündə Günəş Xəzər üzərində çıxaraq Azov dənizində batar. Qədim Misir mifologiyasında Qafqaz torpaqları şir kimi təsvir edilən iki Allahın diyarı sayılırdı. Həmin şirlərdən biri səhar Tanrısı “Bakhau”da, digəri qürub Tanrısı Tamanda (Ta-Manu) qərar tuturmuşdu. Digər tərəfdən İçərişəhərin Quşa qala qapısında əksini tapmış heraldikada “iki kiçik dağla (gün və ay, yəni gündüz-gecə) Buğa başını (Asar torpağını, qalasını) qoruyan şirlər” böyük mənə daşıyır. Belə ki, “ölən və dirilən tanrı Asarın simvolu olan Buğa gecə və gündüz yer atəşini, od-alovu təsvir edən və Günəş tanrısını, Asar qoruyan şirlər vasitəsilə mühafizə olunur”.

Agentliyin rəhbəri söylədiklərinin XX əsrdə əldə olunmuş elmi biliklər olduğunu qeyd edərək bildirib: “Məşhur misirşünas F.Petrinin Misirlə bağlı tədqiqatları – “Ölülər kitabının başlanğıcı” (1926-cı il), görkəmli alim R.Fessendenin “Qafqaz bərzəxinin bat-

“Poliqon Azərbaycan” (kitab I, “Millət”, Ключ-S nəşriyyatı, M., 2015), demək mümkünsə, əsərində bir yalan və uydurma digərlərinin üzərində qurulur.

“Müəllif” məqsədini qısa ön sözləndə əks etdirib, yeni kitabda (sitat) “Orta əsr fars şairi Nizami Gəncəvinin Azərbaycan şairinə çevrilməsi” nümunəsində Azərbaycan millətinin ötən əsrdə modeləşməsi barədə danışılır” və bununla “Qarabağ problemi arasıdırılır”. Qısaca desəm, həmin şəxsin tezislərinə əsasən, guya Nizaminin Azərbaycan şairi olmaması (saxtakarlıq yolu ilə elan edilməsi) Azərbaycan millətinin sovet dövründə süni, direktiv şəkildə yaradılması və Qarabağın Azərbaycan torpağı olmaması bir-birinə bənzər zəncirvari proseslərdir”.

Nizaminin azəri türkü olduğunu bildirdən K.İmanov bunu şairin dili ilə – “Yeddi gözəl”in tərcüməsindən olan sözlərlə ifadə edib: “Bu Həbəşə mənim türkcülüyümü dəyərləndirmir...” və digər bir tərcümədə Nizami “almaz türkcülüyü”ndən səhbət açıb. Odur ki, tanınmış şərqşünas alim Bertelsin qənaəti belədir: “Səhbət təkcə şairin ərazi mənsəbiyyətindən yox, ilk növbədə, Nizami yaradıcılığının ruhu-nun Azərbaycanla dorin bağlılığından gedir”.

Bildirilib ki, belə yazılar oxucuları qəsdən yanıdan “əsər”, müəllifin özüni isə qəsdən yalan danışan milləti kimi təsnif edir. Bəllidir ki, “bəziləri qəsdən yalan səpər, bəziləri isə aldanaraq yalan yayır”. Söylədiklərim məhz bu yalançı opusla tanış olaraq aldana bilənlərə ünvanlanır. Çünki burada savadı olmayan şəxs çirkin yalanları ilə millətimizin ləyaqətini alçaltmaq cəhdi göstərmək niyyətindədir.

Vebinarada çıxış edən mədəniyyət naziri Anar Korimov bildirib ki, dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin bədii irsi milli ədəbiyyatımızı dünya bədi fikrinin ön sıralarına çıxarıb, türk-İslam itibahını özünün ən uca zirvələrinə qaldırıb. Odur ki, 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan olunmasında dahi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı təkcə Azərbaycan üçün deyil, türk, Şərq və dünya ədəbiyyatı ilə bağlı mühüm hadisədir. Bu Sərəncam Azərbaycanın ədəbi və bədii irsinə dövlətimizin ən ali formada ehtiramının göstəricisidir.

Nizami lirik şeirlərdən ibarət “Divan”ı, xüsusilə də “Sirlər xəzinəsi”, “Xosrov və Şirin”, “Leyli və Məcnun”, “Yeddi gözəl”, “İşgəndənamə” kimi beş dastan-poemadan ibarət ölməz “Xəmsə”sinə yazmaqla Yaxın və Orta Şərq xalqları ədəbiyyatının münilik prioritet istiqamətlərini müəyyənləşdirib, onu yeni forma, dərin məzmun, mütərəqqi ideyalarla zənginləşdirib, orijinal düşüncə və novator üslubu ilə nəhəng poeziya məktəbinin əsasını qoyub. Əsrlərboyu davam edən Ni-

böyük bir sınağa, çətin və şəərəfli sənət imtahanına, möhtəşəm poeziya müsabiqəsinə çevrilib. Lakin XIX əsr görkəmli türk şairi Ziya Paşanın dediyi kimi, bu “Xəmsə”lərin heç biri Nizami “Xəmsə”sinə bərabər olmayıb, Azərbaycan şairi şeirin, sənətin əlçatmaz zirvəsi, dəyişməz ölçüsü kimi toxunulmazlıq statusunu qoruyub saxlayıb. Tərəddüdsüz deyə bilərik ki, ötən minillik Yaxın və Orta Şərq xalqları ədəbiyyatı tarixinə Nizami erası, Nizami epoxası kimi daxil olub.

Nizami yaradıcılığının təsir dairəsi, nüfuz diapazonu yalnız Şərq xalqları ədəbiyyatı ilə məhdudlaşmır. Dahi şair doğulduğu Gəncə şəhərindən ömrü boyu konara çıxmada da, dünyaya işğalı müharibələrə etiraz, elmə-maarifə çağırış, ədalətli cəmiyyət quruculuğu, insan şəxsiyyətinin toxunulmazlığı, azad və qarşılıqlı sevgi əsasında qurulan bərabərliyə qənaət budur. İnsan xoşbəxt olmağa layiqdir! Çünki o, yaranmışların tacı, Tanrının sevimlisidir! Məhz bu cəhətlərinə görə Nizami nə qədər Azərbaycandırsa, bir o qədər də türkdür, şərqdir və dünyadır. Nə qədər dünya, Şərq və türkdürsə, bir o qədər də Azərbaycandır! Təsədüfi deyil ki, Nizaminin 850 illik yubileyi şəərəfinə 1991-ci il UNESCO tərəfindən “Nizami Gəncəvi İli” elan olunub, şairin yubiley təntənələri beynəlxalq səviyyədə qeyd olunaçaq. “Nizami Gəncəvi İli” Nizami əsərlərinin tədqiqi və təbliğinə öz parlaq töhfələrini verəcək, bütün dünyada sözlən və idrakın bayramına çevriləcək.

Vebinarada çıxış edən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Səragəldin vurğulayıb ki, dahi söz ustası nömkə Azərbaycan ədəbiyyatı və tarixində, ümumiyyətlə dünyə mədəniyyətində tanınır. Beynəlxalq Mərkəz onun irsinin qorunması ilə yanaşı, şairin ideyalarını, o cümlədən açıqlıq, tolerantlıq və s. daim təbliğ edir. Bütün ədəbiyyətsevərlər Nizami Gəncəvinin əsərlərində təbliğ etdiyi dəyərlərə inanırlar. Nizaminin yaradıcılığı İslam dünyasını dorindən bilənlər üçün gözəl bir nümunədir. Onun “Xəmsə”si dünya ədəbiyyatının zirvəsi sayılır.

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun sədri Günay Əfəndiyeva vurğulayıb ki, Nizaminin əsərləri hər zaman müasirdir. Bu gün də nizamişünaslıqda yeni fikirlər şöylənir, şairin yaradıcılığı yeni estetik baxışlar tələb edir. Nizaminin yaradıcılığı bütün türk dünyasını, bütövlükdə bəşəriyyətin sərvətidir. Dahi şairin ədəbiyyat tarixində yeni səhifə açdığı vurğulayan Günay Əfəndiyeva fikrini nizamişünas alimlərdən sitatlarla əsaslandırıb. O, həmçinin Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu tərəfindən Nizami yaradıcılığına həsr edilən layihələr həyata keçirildiyini bildirib.

ISESCO-nun sabiq baş direktoru Əbdülləziz Osman Əl-Tuveycri 2021-ci ilin Azərbaycanda “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsinə görə Azərbaycan